

Warszawa, 9 marca 2021 r.
KL/107/77/KO/2021

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku ze skierowaniem do rozpatrzenia przez Komisję Budżetu i Finansów Publicznych („**Komisja**”) ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 335, dalej: „**Nowelizacja**”), w imieniu Konfederacji Lewiatan zwracamy uwagę Komisji, że:

- (1) **art. 31 Nowelizacji narusza art. 2 Konstytucji RP i wywodzony z niego konstytucyjny zakaz retroaktywnego działania prawa, zasadę pewności prawa i zaufania obywatela do państwa oraz konstytucyjne standardy ochrony praw nabytych**, ponieważ ze skutkiem wstecznym modyfikuje skutki prawne złożenia przez przedsiębiorców wniosków o wydanie interpretacji indywidualnych w sprawach tzw. opłaty „cukrowej” i „małpkowej”.

Przepis ten:

- **retroaktywnie zmienia tryb rozpatrywania wniosków o interpretację indywidualną w sprawach dotyczących ww. opłat na mniej korzystny dla przedsiębiorców** – obecnie wnioski są bowiem składane w trybie Prawa przedsiębiorców (gdzie termin na wydanie interpretacji wynosi 30 dni), a nie Ordynacji podatkowej (gdzie termin na wydanie interpretacji wynosi obecnie 6 miesięcy),
- **retroaktywnie wydłuża termin na wydanie interpretacji indywidualnej w sposób niekorzystny dla przedsiębiorców** – w związku z ww. zmianą trybu,
- **narusza prawa nabyte przedsiębiorców**, czyli prawa wynikające z przewidzianego w Prawie przedsiębiorców „milczącego” pozytywnego rozpatrzenia wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej, które zostały złożone przed dniem wejścia w życie Nowelizacji i które nie zostały rozstrzygnięte w ustawowym terminie do wydania interpretacji,

- **de facto** pozbawia przedsiębiorców prawa do uzyskania interpretacji indywidualnej w sprawie opłaty „cukrowej” i „małpkowej” oraz wynikającej stąd ochrony prawnej, ponieważ uniemożliwia uzyskanie takiej interpretacji w terminie pozwalającym na ustalenie zakresu ich obowiązków daninowych i wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych przed dniem powstania obowiązku zapłaty opłaty,

- w związku z czym apelujemy o przyjęcie przez Senat poprawki uchylającej art. 31 Nowelizacji, jako przepisu oczywiście niekonstytucyjnego i niekorzystnego dla przedsiębiorców,

- (2) ponieważ ustawa nowelizuje przepisy wprowadzające tzw. opłatę „cukrową” i „małpkową”, powstaje możliwość wyeliminowania przez Senat istotnych wątpliwości co do statusu prawnego tzw. stanów magazynowych.

Sejm, przyjmując tzw. ustawę prozdrowotną (odrzuconą w całości przez Senat w marcu 2020 r.), nie zawarł w niej odpowiednich przepisów przejściowych. W efekcie przedsiębiorcy, którzy zostali wprost zwolnieni z obowiązku zapłaty opłaty, są obecnie narażeni na ryzyko retroaktywnego stosowania nowych danin do tzw. stanów magazynowych, czyli napojów, które zostały nabyte przez nich przed dniem wejścia w życie nowych danin (przed 1 stycznia 2021 r.), i „zastane” w ich magazynach przez nową regulację. Napoje te z dniem wejścia w życie ustawy prozdrowotnej (od 1 stycznia 2021 r.) miałyby być bowiem objęte opłatą.

Chodzi o stany magazynowe znajdujące się w posiadaniu przedsiębiorców, którzy są zwolnieni z obowiązku zapłaty opłaty, czyli:

- w odniesieniu do napojów alkoholowych – o przedsiębiorców posiadających jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy i zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (zwolnieni na podstawie art. 9² ust. 12 i 13 ustawy o wychowaniu w trzeźwości – „UWT”),
- w odniesieniu do napojów z dodatkiem substancji słodzących, kofeiny lub tauryny – o przedsiębiorców prowadzących jednocześnie sprzedaż detaliczną oraz hurtową (zwolnionych na podstawie art. 12e ust. 3 i 4 ustawy o zdrowiu publicznym – „UZP”).

Celem zwolnienia tych podmiotów z opłaty było zapewnienie, że opłata od tych samych towarów **nie będzie ponoszona wielokrotnie przez kolejnych uczestników łańcucha dystrybucji**. Ponadto, w odniesieniu do napojów z dodatkiem substancji słodzących, kofeiny lub tauryny, zwolnienie służyło zapewnieniu, że do naliczania i odprowadzania tej opłaty **nie będą zobowiązane podmioty, które nie tylko nie mają wpływu na skład dystrybuowanych produktów, ale też nie dysponują techniczną możliwością precyzyjnego ustalenia tego składu w celu prawidłowego naliczenia opłaty**. Opłata od

wskazanych napojów ma być bowiem naliczana na podstawie analizy składu produktu, o którym co do zasady decyduje producent lub podmiot zamawiający w ramach tzw. produkcji kontraktowej, o której mowa w art. 12d ust. 1 pkt 2.

Tymczasem, ze względu na brak przyjęcia przez Sejm odpowiednich przepisów przejściowych zachodzi ryzyko, że podmioty, które są wprost zwolnione z obowiązku zapłaty opłaty w odniesieniu do napojów nabytych po 1 stycznia 2021 r. będą musiały ponieść opłatę od napojów, które znajdowały się w ich posiadaniu w dniu 1 stycznia 2021 r.

Taki stan rzeczy rodzi wątpliwości z punktu widzenia art. 2 Konstytucji RP i wywodzonych z niego standardów:

- 1) **ochrony interesów w toku** – ze względu na istotną zmianę statusu prawnego produktów nabytych przed dniem wejścia w życie nowych opłat, polegającą na obciążeniu tych produktów daniną i nałożeniem na ich aktualnego posiadacza obowiązku jej naliczenia i zapłaty, a także towarzyszących opłacie szerokich obowiązków sprawozdawczych – pomimo, że co do zasady jest on zwolniony z opłaty na podstawie art. 9² ust. 12 i 13 UWT i art. 12e ust. 3 i 4 UZP,
- 2) **pewności prawa i zaufania obywatela do państwa oraz stanowionego przez nie prawa** – ze względu na skutek w postaci obowiązku odprowadzenia opłaty od określonej puli towaru przez podmioty, dla których praktyczna wykonalność tego obowiązku jest wysoce wątpliwa.

- w związku z czym apelujemy o rozważenie przyjęcia przez Senat poprawki jednoznacznie rozstrzygającej te wątpliwości, zgodnie z którą napoje te nie podlegają opłacie.

W załączniku poniżej przedstawiamy propozycje stosownych poprawek.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Propozycje poprawek

W ustawie o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw wprowadza się następujące poprawki:

1) w art. 2 po pkt 8 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) po ust. 30 dodaje się ust. 31 w brzmieniu:

„31. Przedsiębiorca posiadający jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy i sprzedaż detaliczną, o którym mowa w ust. 12 nie ponosi opłaty, o której mowa w ust. 11 w odniesieniu do napojów, w które zaopatrzył się przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. poz. 1492 z późn. zm.)”.

2) w art. 12 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) po art. 12j dodaje się art. 12k w brzmieniu:

„Art. 12k. Podmiot prowadzący jednocześnie sprzedaż detaliczną oraz hurtową, o którym mowa w art. 12e ust. 3, nie ponosi opłaty od wprowadzania na rynek krajowy napojów, o których mowa w art. 12a ust. 1, które zostały sprzedane temu podmiotowi przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz. U. poz. 1492 z późn. zm.). W takim przypadku art. 12g ust. 1 nie stosuje się.”.

3) skreśla się art. 31.